

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-RAČA 6

**Materiál na rokovanie Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava-Rača
dňa 18.06.2019**

Informácia o stave a zabezpečení letnej a zimnej údržby počas sezóny 2018/2019

Predkladateľ:

Mgr. Monika Burdová, v.r.
prednostka

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia MZ MČ Bratislava-Rača
2. Dôvodová správa

Zodpovedný:

Mgr. Matúš Čupka, v.r.
Vedúci oddelenia životného
prostredia a dopravy

Spracovateľ:

bc. Tomáš Halinkovič, v.r.
vedúci strediska čistoty

1. Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Rača po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

informácia o stave a zabezpečení letnej a zimnej údržby počas sezóny 2018/2019.

2. Dôvodová správa

Prehľad práce Oddelenia životného prostredia – úseku čistoty

Podľa platného organizačného poriadku Miestneho úradu Mestskej časti Bratislava-Rača (ďalej len „MÚ“) je úsek čistoty organizačne začlenený do oddelenia životného prostredia. Úsek čistoty zabezpečuje:

1. kompletnú starostlivosť, údržbu a tvorbu verejnej zelene v správe mestskej časti z hľadiska agrotechnických termínov a technologických postupov,
2. spolupracuje pri monitoringu mestskej časti v oblasti čistoty a poriadku,
3. zabezpečuje pravidelné čistenie verejných priestranstiev v správe mestskej časti od odpadkov a psích exkrementov,
4. zabezpečuje pravidelné čistenie odpadkových košov a odpadkových košov na psie exkrementy vo vlastníctve mestskej časti,
5. zabezpečuje čistotu detských ihrísk a pravidelnú údržbu pieskovísk na verejných detských ihriskách v správe mestskej časti,
6. zabezpečuje pravidelné čistenie odvodňovacích rigolov a vodných zdrží v správe mestskej časti; počas zvýšenej povodňovej aktivity zabezpečuje prietočnosť odvodňovacích rigolov a vodných zdrží v správe mestskej časti,
7. zabezpečuje zimnú údržbu miestnych komunikácií v správe mestskej časti,
8. plní úlohy na úseku verejného poriadku a čistoty pri organizovaní mimoriadnych spoločensko-kultúrnych a iných akcií mestskej časti (hody, vinobranie, vianočné trhy) vrátane zabezpečovania prevozu hnutelných vecí v tejto súvislosti,
9. zabezpečuje starostlivosť o zverené technické prostriedky údržby a vozidlá,
10. zabezpečuje dodržiavanie BOZP a PO na pracovisku a vybavenie zamestnancov ochrannými pracovnými prostriedkami,
11. zabezpečuje vyradovanie nákladných automobilov z evidencie motorových vozidiel.

Práca oddelenia životného prostredia – úseku čistoty v oblasti letnej údržby počas sezóny 2019

Rozsah verejnej zelene v členení trávnaté plochy, živé ploty a dreviny, starostlivosť o ktorú zabezpečuje MÚ je uvedený v tabuľke:

Predmet starostlivosti	Rača			Krasňany			Východné		
	Trávne plochy	Živé ploty	Stromy	Trávne plochy	Živé ploty	Stromy	Trávne plochy	Živé ploty	Stromy
Pozemky vo vlastníctve Hl. mesta zverené do správy MČ Rača				2,134 ha		193			9
Zeleň na pozemkoch Hl. mesta zverená do správy MČ Rača			304	2,444 ha		300			
Zeleň v správe a vlastníctve MČ Rača			352	0,694 ha		135			36
Zeleň iných vlastníkov, o ktorú sa stará MČ Rača							3,29 ha		50
Spolu v jednotlivých častiach:	17 ha			5,272 ha	0,17 ha		3,29 ha		

Poznámka: Údaje uvedené v tabuľke sú orientačné získané pomocou aplikácie <https://play.google.com/store/apps/details?id=lt.noframe.fieldsareameasure&hl=sk>

Starostlivosť o stromy je zabezpečovaná dodávateľsky. Na rok 2019 má MČ zazmluvnenú firmu Arbor Vitae – Arboristika, s.r.o.. (zmluva zverejnená na webovej stránke MČ pod č. 97/2018). Finančný limit na ošetrovanie drevín je na rok 2018 v sume 75000,- eur.

V súčasnosti sa postup kosenia nachádza tesne po ukončení prvej kosby v roku 2019. S tou začalo Stredisko čistoty počas prvého aprílového týždňa v súlade s obvyklým postupom počas predchádzajúcich rokov a s prístupom ku kosbe v iných bratislavských mestských častiach. Do samotnej kosby je zapojená rota, ktorá má k dispozícii:

- tri traktorové kosačky
- štyroch pracovníkov s vyžínačkami/krovinorezmi
- šiestich pracovníkov s ručným náradím
- dvoch vodičov odvážajúcich pokosenú trávnu prostredníctvom dodávky značky IVECO alebo vozidiel Multicar

Ostatní pracovníci a vozidlá sú vyťažené vysypávaním odpadkových košov a operatívnymi úlohami vyplývajúcimi z podnetov obyvateľov či pracovníkov miestneho úradu.

Počas kosby sú rovinaté plochy kosené predovšetkým traktorovými kosačkami a okraje zelených plôch, svahy či okolie lavičiek, odpadkových košov či lúčok verejného osvetlenia prostredníctvom vyžínačiek/krovinorezov. Následne je tráva ručnými pracovníkmi pripravená na odvoz, naložená na vozidlá a kompostovaná prostredníctvom dodávateľa spoločnosti JV Intersad obstaranej na likvidáciu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.

Prvá séria kosby bola vzhľadom na poveternostné podmienky spomalená približne o 1-2 týždne. Dôvodom boli opakujúce sa prehánky, ktoré neumožňujú plnohodnotnú kosbu, vysoká tráva si vyžaduje dlhšiu dobu kosby a problémy spôsobili výdatné zrážky i chladné počasie tvoriace vhodné podmienky pre vývoj trávnatého porastu. Meškaniu s dokončením prvej kosby zodpovedalo aj množstvo sťažností občanov na stav zelene najmä v oblastiach, ktoré sa nachádzali na konci stanoveného harmonogramu, alebo ktoré sa v neskoršej fáze nachádzali na začiatku rovnakého harmonogramu.

Spomínané sťažnosti spracovával najmä predák Strediska čistoty a pracovníčka uvedená ako kontaktná osoba Zelenéj linky. Operatívne kosenie podľa požiadaviek volajúcich však nebolo možné vo väčšine prípadov zabezpečiť z dôvodu spomalenia štandardného harmonogramu a nevhodnosti podobného postupu.

S kosením súvisiace problémy tiež negatívne ovplyvnili v minulosti neriešené majetkovo-právne vzťahy najmä medzi Mestskou časťou Bratislava – Rača a Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy. Podobná situácia sa špecificky týka aj štvrte Východné, ktorá je do významnej miery postavená na pozemkoch Železníc Slovenskej republiky. Tieto nevysporiadané lokality boli príčinou opakujúcich sa sťažností. Špecifická situácia nastala aj v okolí električkovej trate na úrovni Krasňan a Záhumeníc. Trávniky okolo tejto trate nie sú zo strany Magistrátom obstaranej firmy kosené napriek výzvam mestskej časti, aby sa tak stalo.

Pokračovanie súčasného nevysporiadaného stavu chceme preto riešiť žiadosťou adresovanou na Magistrát, ktorej obsahom bude volať Mestskú časť Bratislava – Rača prevziať správu nad parcelami so zelenými plochami vnútri račianskych sídlisk a tiež v okolí ciest v správe tejto mestskej časti. Cieľom je vytvoriť stav, kedy sa bude Magistrát starať o bezprostredné okolie svojich komunikácií a električkovej trate pričom Mestská časť Bratislava – Rača prevezme zodpovednosť za zeleň v majetku Magistrátu mimo týchto hlavných koridorov.

Od tohto opatrenia si sľubujeme výrazné zlepšenie kosby na území Mestskej časti Bratislava – Rača a najmä vyjasnenie zodpovednosti za konkrétne zelené plochy podľa jasného kľúča.

Prípravu spomínanej žiadosti o zverenie týchto parciel predpokladáme v priebehu mesiacov jún-júl.

Práca oddelenia životného prostredia – úseku čistoty v oblasti zimnej údržby počas sezóny 2018/2019

MČ zabezpečuje zimnú službu na cestách III. a IV. triedy. Rozhodujúcou úlohou pri výkone zimnej služby je:

- zmierňovať, resp. odstraňovať nepriaznivé vplyvy poľadovice
- udržiavať komunikácie v zjazdnom stave odstraňovaním snehovej vrstvy z ich povrchu, ktorý sa na ne dostal spádcom z atmosféry, naviatím, alebo zosuvom z okolitého terénu
- zmierňovať, alebo odstraňovať klzkosť komunikácií pokrytých zľadovatenu utlačenou snehovou vrstvou
- chrániť komunikácie pred závejmi
- udržiavať plynulý odtok vody z povrchu komunikácií
- vyznačovať hranice vozovky a prekážky na zasnežených komunikáciách
- udržiavať komunikácie čisté, a ak to klimatické podmienky dovoľia, odstraňovať tzv. druhotnú klzkosť

Zjazdnosť komunikácií je zabezpečovaná :

- posypom chemickým, inertným materiálom, resp. ich zmesou v závislosti od vonkajších teplôt a ekologických podmienok
- pluhovaním, frézovaním alebo zametáním snehu ku krajom komunikácií
- odvozom snehu z vybraných komunikácií
- sekaním utlačenej a zľadovatennej vrstvy

Schodnosť verejných priestranstiev a peších trás:

- odhrňaním snehu na okraj komunikácie
- posypom inertným materiálom (chodníky možno posypať chemickým, resp. zmesou inertného a chemického materiálu len pri odstraňovaní poľadovice a zľadovatennej vrstvy snehu)
- sekaním utlačenej a zľadovatennej vrstvy snehu
- odvozom snehu z vybraných plôch
- uvoľňovaním príľahlých kanalizačných vpustí na odtok vody.

Uvedené spôsoby pri zabezpečovaní zjazdnosti a schodnosti sa vykonávajú takým spôsobom, aby činnosť sama a jej dôsledky nezhoršovali životné prostredie. Treba počítať s bielymi cestami, najmä u komunikácií III. a IV. kategórie.

Práce pozostávajú z odstránenia snehu a poľadovice z komunikácií a to pluhovaním, resp. posypom chemickým, alebo inertným materiálom, ktoré sa vykonáva dostupnou mechanizáciou a technikou :

- a) posyp chemický – kopcovitý terén, po spáde snehu a poľadovice do 8 hodín
- b) pluhovanie – časový limit do 10 hodín po spáde snehu
- c) odhrňanie snehu – časový limit 24 hodín po spáde snehu

Pohotovostné služby sú medzi kompetentnými pracovníkmi úseku čistoty rozplánované od 16.11. do 31.3.

Pohotovosť je v pracovné dni od 15.00 – 6.30 hod., v dni pracovného pokoja od 00.00 – 24.00 hod.

Zimnú údržbu vykonáva jedna až dve posádky počas pracovnej doby (vodič + 1) a ostatní odhrňajú, čistia alebo osekávajú ľad z chodníkov. Po pracovnej dobe majú pohotovosť traja ľudia,

kedy jazdí na striedačku jedna posádka (napr.: po pracovnej dobe a v noci jeden vodič a po polnoci a ráno druhý vodič). Mali by byť dve skupiny po troch ľuďoch v pohotovosti. Momentálne má MČ dvoch vodičov na riadny pracovný úväzok (B.Čík a P.Čík), Môže nastať problém s odhrňaním snehu, ak by bolo treba odhrňať sneh počas pohotovosti a ráno o 6.30 by muselo vodiči nastúpiť do práce a jazdiť s autom na vysýpanie košov. Za terajších podmienok vieme zabezpečiť len jednu posádku na zimnú pohotovosť.

Počas zimnej služby zasiahli slovenské samosprávy nové povinnosti súvisiace s povinnosťou udržiavať chodníky namiesto majiteľov príslušných nehnuteľností. Ako bolo zo strany bratislavského primátora a starostov na začiatku zimnej služby deklarované, nie je v možnostiach bratislavských samospráv, aby zabezpečili zimnú službu na všetkých chodníkoch, ktoré im počas zimnej služby pribudli do správy. Táto zmena tiež výrazne ovplyvnila kvalitu zimnej údržby na území Mestskej časti Bratislava – Rača.

Zimná služba bola zo strany mestskej časti pripravená v obvyklom rozsahu ako v predchádzajúcich rokoch s tým, že údržba všetkých zverených chodníkov zabezpečená nebola. Pre prípad snehových prehánok boli k dispozícii:

- dve vozidlá značky Multicar vystrojené snežným pluhom a rozmetávadlom posypového materiálu
- jedna dodávka určená na rozvoz pracovníkov
- jedna traktorová kosačka vystrojená snežným pluhom a rozmetávadlom posypového materiálu
- traktor značky ZETOR vystrojený snežným pluhom
- ručné náradie a motorové pluhy

Pre potreby zimnej služby boli k dispozícii všetci pracovníci Strediska čistoty pričom pre prípad mimoriadnych udalostí bol miestny úrad pripravený zorganizovať čistenie chodníkov zo strany ochotných zamestnancov miestneho úradu.

Po bezproblémovom priebehu zimnej údržby ku koncu roku 2018 došlo k prvému významnému sneženiu počas prvého januárového týždňa. Sneženie na úrovni kalamity s výdatnými snehovými zrážkami uviedlo Stredisko čistoty do pohotovostného stavu. Dostupné vozidlá boli vyslané do terénu a s minimálnymi prestávkami odhrňali sneh od skorého rána až do večera pričom ruční pracovníci čistili predovšetkým schodiská a chodníky v svahoch. Vzhľadom na snehovú nádielku sa vedenie mestskej časti rozhodlo zorganizovať dobrovoľné čistenie chodníkov počas dvoch víkendov. V rámci nich sa v spolupráci s dobrovoľníckym hasičským zborom a občanmi čistili frekventované chodníky na Kubačovej, Rustavelliho, Barónka a na ďalších uliciach. Raz využila mestská časť ponuku Magistrátu použiť na čistenie chodníkov väzňov vo výkone trestu. Tí pomáhali s odhrňaním snehu najmä v lokalite Krasňany a Barónka.

Po tejto významnej nádielke nasledovalo ešte jedno významné sneženie na hranici kalamitného stavu, ktoré bolo riešené podobným postupom ako v prípade snehovej nádielky z prvého januárového týždňa.

Mimo týchto dvoch výrazných snežení bola zimná služba 2018/2019 bez mimoriadnych situácií a vozovky i chodníky boli zjazdne a bezpečné.

Vzhľadom na pokračujúcu výzvu, ktorou je údržba chodníkov v ďaleko väčšom rozsahu ako v predchádzajúcich rokoch, pristúpilo Stredisko čistoty k zakúpeniu jedného multifunkčného traktora a novej motorovej kosačky. Obe vozidlá bude možné využiť pri údržbe chodníkov. Od tohto opatrenia si sľubujeme zlepšenie a najmä skvalitnenie zimnej služby na chodníkoch a veríme, že obyvatelia Mestskej časti Bratislava – Rača pocítia pozitívnu zmenu pri nadchádzajúcej zimnej službe.